

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

Република Српска
78000 Бања Лука
Владике Платона бб
Тел: +387(0)51/493-555
Факс: +387(0)51/493-556
е-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о проведеној финансијској ревизији
Општине Србац
за период 01.01-31.12.2023. године**

Број: РВ063-24

Бања Лука, 07.11.2024. године

САДРЖАЈ

I	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	1
	Извјештај о ревизији финансијских извјештаја	1
II	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	4
	Извјештај о ревизији усклађености	4
III	РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА	6
IV	КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ	8
V	ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ).....	9
	1. Увод	9
	2. Провођење препорука из претходног извјештаја	9
	3. Закључак о функционисању система интерних контрола.....	10
	4. Набавке.....	13
	5. Припрема и доношење буџета.....	14
	6. Финансијски извјештаји.....	15
	6.1. Извјештај о извршењу буџета.....	15
	6.1.1. Приходи и примици	15
	6.1.2. Расходи и издаци	17
	6.1.3. Буџетски суфицит/дефицит	21
	6.1.4. Нето финансирање	21
	6.1.5. Разлика у финансирању	22
	6.1.6. Извјештај о извршењу по рачуноводственим фондовима	22
	6.2. Биланс успјеха	22
	6.2.1. Приходи	22
	6.2.2. Расходи.....	23
	6.2.3. Финансијски резултат	23
	6.3. Биланс стања.....	23
	6.3.1. Актива	23
	6.3.2. Пасива.....	27
	6.3.3. Ванбилансна евиденција.....	29
	6.4. Биланс новчаних токова	29
	6.5. Временска неограниченост пословања	30
	6.6. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе	30
	6.7. Напомене уз финансијске извјештаје	30

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији финансијских извјештаја

Мишљење са резервом

Извршили смо ревизију консолидованих финансијских извјештаја Општине Србац који обухватају: Консолидовани биланс стања на дан 31.12. 2023. године; Консолидовани биланс успјеха, Консолидовани извјештај о промјенама нето имовине, Консолидовани биланс новчаних токова, Консолидовани периодични извјештај о извршењу буџета на рачуноводственом фонду 01 и Консолидовани периодични извјештај о извршењу по рачуноводственим фондовима, за годину која се завршава на тај дан. Ревизијом смо обухватили преглед значајних трансакција, објашњавајућих напомена уз финансијске извјештаје и примјену рачуноводствених политика у ревидираном периоду.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу „Основ за мишљење са резервом“, консолидовани финансијски извјештаји Општине Србац, истинито и објективно приказују, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине и обавеза на дан 31.12.2023. године и извршење буџета за годину која се завршава на тај дан, у складу са прописаним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и релевантним ISSAI стандардима ревизије 2200-2810. Наша одговорност за провођење ревизије детаљније је описана у пасусу „Одговорност ревизора“. Ревизију смо провели у складу са ISSAI 130 - Етички кодекс, испунили смо наше остале етичке одговорности и независни смо у односу на субјекта ревизије.

Сматрамо да су прибављени ревизијски докази, с обзиром на прописани оквир финансијског извјештавања довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о финансијском стању имовине, обавеза и извора и извршењу буџета.

Као што је наведено под тачком 3. овог Извјештаја:

Попис имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2023. године није организован и извршен у складу са чланом 4., 18. и 20. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза, јер у Општинској управи попис потраживања, обавеза, датих аванса и финансијских пласмана није вршен аналитички, него је преузет укупан износ из Главне књиге трезора, ванбилансна евиденција није била предмет пописа, а у ЈУ Дјечији вртић „Наша радост“ Србац у пописне листе нису унесене количине преузете из књиговодствених евиденција (основна средства исте врсте су пописана кумулативно), те извјештаји о попису Општинске управе и ЈУ Дјечији вртић „Наша радост“ Србац не садрже упоредни преглед стварног и књиговодственог стања имовине и обавеза, преглед количинских и вриједносних разлика између стварног и књиговодственог стања. Такође, ЈУ Агенција за развој малих и средњих предузећа Србац није извршила попис имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2023. године, што није у складу са чланом 6. истог правилника.

Као што је наведено под тачком 6. 1. 1.2. овог Извјештаја:

Примици за остале стамбене објекте и јединице су прецијењени, а остали примици по основу примљених аванса у текућој години су потцијењени за 1.356.636 КМ, јер примици по основу уплате аванса нису исказани у складу са чланом 114. став (1) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим

процјенама за буџетске кориснике и чланом 155. став (4) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Као што је наведено под тачком 6.1.2.1. овог Извјештаја:

Расходи и обавезе по основу субвенција прецијењени су за 30.000 КМ јер су евидентирани у периоду у којем нису настали, што није у складу са чланом 82. став (6) и 93. став (2) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Дознаке су прецијењене у износу од 23.600 КМ, а потцијењени су расходи по основу коришћења робе и услуга за 4.202 КМ, субвенције за 1.170 КМ и текући грантови за 18.228 КМ, јер наведени расходи нису класификовани у складу са чланом 92. став (10), 94. став (5) и 95. став (3) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Као што је наведено под тачком 6.4. овог Извјештаја:

Консолидовани Биланс новчаних токова општине Србац није сачињен у складу са чланом 42. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и захтјевима МРС ЈС 2 - Извјештаји о новчаним токовима, јер су одливи готовине из инвестиционих активности који нису настали исказани у износу од 591.999 КМ. Такође, одливи готовине из активности финансирања су исказани мање за 340.000 КМ јер нису исказани издаци за отплату кредита.

Као што је наведено под тачком 6.7. овог Извјештаја:

Напомене уз финансијске извјештаје Општине Србац и писана Образложења ЈУ Дјечији вртић „Наша радост“ Србац и ЈУ „Центар за културу и спорт“ Србац не садрже потребне додатне информације у складу са чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и захтјевима МРС-ЈС 1 - Презентација финансијских извјештаја и других релевантних стандарда.

Временска неограниченост пословања

У Напоменама уз консолидоване финансијске извјештаје Општине Србац за годину која се завршава на дан 31.12.2023. године су објелодањена питања везана за наставак пословања у складу са начелом сталности пословања.

Кључна питања ревизије

Кључна питања су она питања која су по нашем професионалном мишљењу била најзначајнија у вршењу ревизије консолидованих финансијских извјештаја Општине Србац за годину која се завршава на дан 31.12.2023. године. Ова питања смо размотрили у оквиру ревизије тих финансијских извјештаја као цјелине, а у формирању нашег мишљења не дајемо одвојено мишљење о тим питањима. Осим питања описаних у пасусу „Основ за мишљење са резервом“, нема других питања која треба објавити у овом Извјештају о ревизији.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Начелник општине је одговоран за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор и међународним стандардима финансијског извјештавања. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе настале услед преваре и грешке; одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје; одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена које су примјерене датим околностима и надзор над процесом извјештавања.

При изради финансијских извјештаја руководство је одговорно да процијени сталност пословања и да објелодани питања везана за временску неограниченост пословања.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наш циљ је да стекнемо разумно увјеравање о томе да финансијски извјештаји, као цјелина, не садрже материјално значајне погрешне исказе узроковане преваром или грешком, као и да сачинимо и објавимо ревизијски извјештај, који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање представља висок ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија, која је извршена у складу са ISSAI стандардима ревизије увијек открити материјално значајне погрешне исказе када они постоје.

Погрешни искази могу настати као посљедица преваре или грешке и сматрају се материјално значајним ако, појединачно или заједно, могу утицати на економске одлуке корисника које се доносе на основу финансијских извјештаја.

Због чињенице да се ревизија проводи провјером на бази узорка и да у систему интерних контрола и рачуноводственом систему постоје инхерентна ограничења, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке остану неоткривене.

Ревизија укључује провођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступака је заснован на ревизијском просуђивању и професионалном скептицизму, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима, насталих услед преваре и грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефективности интерних контрола. Ревизија такође укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика утемељених на временској неограничености пословања и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Изјављујемо да смо поступили у складу са релевантним етичким захтјевима у вези са независношћу. Остварили смо комуникацију са одговорним лицима субјекта ревизије у вези са планираним обимом и временским распоредом ревизије, кључним ревизијским питањима и другим важним питањима и значајним налазима ревизије, укључујући значајне недостатке у систему интерних контрола који се могу идентификовати током ревизије.

Бања Лука, 07.11.2024. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији усклађености

Мишљење са резервом

Уз ревизију консолидованих финансијских извјештаја Општине Србац за 2023. годину, извршили смо ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са значајним законским и другим прописима.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу „Основ за мишљење са резервом“, активности, финансијске трансакције и информације исказане у консолидованим финансијским извјештајима Општине Србац за 2023. годину су, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености.

Вјерујемо да су прибављени ревизијски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са прописима којима су регулисане.

Као што је наведено под тачком 3. овог Извјештаја:

Општина Србац је током 2023. године због повећаног обима посла ангажовала два извршиоца на одређено вријеме на период дужи од шест мјесеци, што није у складу са чланом 61. став (1) тачка 2. Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе

У току 2023. године ангажована су два извршиоца по уговору о дјелу за обављање послова који представљају редовну дјелатност послодавца, што није у складу са чланом 205. Закона о раду.

Колективни уговор за запослене у ЈУ Дјечији вртић „Наша радост“ Србац није усклађен са чланом 15. и 17. Посебног колективног уговора за запослене у области образовања и културе Републике Српске у дијелу који се односи на утврђене ниже коефицијенте за обрачун плата запослених и процента увећања основне плате за рад ноћу и рад на дане државних празника. Такође, ЈУ Дјечији вртић „Наша радост“ Србац је обрачун и исплату јубиларних накнада за 20 година радног стажа вршио у износу једне просјечне плате у претходној години, што није у складу са чланом 23. став (1) Колективног уговора за запослене у ЈУ Дјечији вртић „Наша радост“ Србац.

Правилник о платама и накнадама и осталим примањима у ЈУ „Центар за културу и спорт“ Србац није усклађен са чланом 8. Закона о платама запослених у области културе Републике Српске у дијелу утврђених нижих коефицијената. Такође, ЈУ „Центар за културу и спорт“ Србац је примијенила већу цијену рада од цијене рада прописане Одлуком о утврђивању цијене рада за запослене у области културе Републике Српске. Накнаде за топли оброк и регрес иако нису прописане, обрачунате су и исплаћене, што није у складу са чланом 10. став (4) Посебног колективног уговора за запослене у области образовања и културе Републике Српске и чланом 2. Правилника о платама и накнадама и осталим примањима у ЈУ „Центар за културу и спорт“ Србац.

Скретање пажње

Не изражавајући даље резерву на дато мишљење, скрећемо пажњу на наведено под тачком 3. овог Извјештаја:

Одлуком Владе Републике Српске о примјени одредаба Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске продужена је примјена одредби наведеног колективног уговора, која је оспорена Одлуком Уставног суда Републике Српске.

Општина Србац је коефицијенте за обрачун плата запослених прилагодила одредбама Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, начелник општине је такође одговоран да осигура да су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима у складу са прописима којима су регулисане.

Одговорност ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање Општине Србац обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање Општине Србац.

Бања Лука, 07.11.2024. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

III РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Препоруке везане за финансијске извјештаје

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се:

- 1) примици по основу примљених аванса класификују у оквиру осталих примитака у складу са чланом 114. став (1) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике и чланом 155. став (4) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике,
- 2) евидентирање субвенција и обавеза врши у периоду настанка у складу са чланом 82. став (6) и 93. став (2) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике,
- 3) класификација расхода по основу коришћења робе и услуга, субвенција и грантова врши у складу са чланом 92. став (10), 94. став (5) и 95. став (3) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике,
- 4) пословни простори и остала стална имовина која је издата у закуп класификује као инвестициона имовина у складу са чланом 23. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике,
- 5) вриједност гаранција за добро извршење уговора, датих мјеница и туђе имовине евидентира у оквиру ванбилансне евиденције у складу са чланом 89. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике,
- 6) издаци за отплату дугова исказују у обрасцу Биланс новчаних токова у складу са чланом 42. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и захтјевима МРС-ЈС 2 - Извјештаји о новчаним токовима.

Препоручује се начелнику Општине и директору ЈУ Агенције за развој малих и средњих предузећа Србац и ЈУ Дјечији вртић „Наша радост“ Србац да обезбиједи да се:

- 7) поступци и процедуре провођења пописа имовине и обавеза и извјештавање врши у складу са чланом 4., 6., 18. и 20. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза.

Препоручује се начелнику Општине и директору ЈУ Дјечији вртић „Наша радост“ Србац и ЈУ „Центар за културу и спорт“ Србац да обезбиједи да се:

- 8) у Напоменама и писаним Образложењима уз финансијске извјештаје објелодањују потребне додатне информације у складу са чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и захтјевима МРС-ЈС 1 - Презентација финансијских извјештаја и других релевантних стандарда.

Препоруке везане за усклађеност

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се:

- 1) запошљавање на одређено вријеме због повећаног обима посла врши у складу са чланом 61. став (1) тачка 2. Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе,
- 2) уговори о дјелу закључују за послове који су ван дјелатности послодавца у складу са чланом 205. Закона о раду,

- 3) интензивирају активности на успостављању система финансијског управљања и контроле сходно тачки 22. Упутства о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле у смислу да се изврши попис пословних процеса у Општини, идентификују и процијене ризици, изради стратегија управљања ризицима, дефинишу контролне активности и успостави књига пословних процеса,

Препоручује се директору ЈУ Дјечији вртић „Наша радост“ Србац да обезбиједи да се:

- 4) Колективни уговор за запослене у ЈУ Дјечији вртић „Наша радост“ Србац усклади са чланом 15. и 17. Посебног колективног уговора за запослене у области образовања и културе Републике Српске,
- 5) висина јубиларних награда обрачунава и исплаћује у складу са чланом 23. став (1) Колективног уговора за запослене у ЈУ Дјечији вртић „Наша радост“ Србац.

Препоручује се директору ЈУ „Центар за културу и спорт“ Србац да обезбиједи да се:

- 6) Правилник о платама и накнадама и осталим примањима усклади са чланом 8. Закона о платама запослених у области културе Републике Српске,
- 7) обрачун плате врши у складу са цијеном рада прописаном Одлуком о утврђивању цијене рада за запослене у области просвјете и културе, а накнада за топли оброк и регрес урачуна у износ основне плате сходно члану 10. став (4) Посебног колективног уговора за запослене у области образовања и културе Републике Српске.

Препоручује се начелнику Општине, директору ЈУ „Центар за културу и спорт“ Србац и ЈУ Дјечији вртић „Наша радост“ Србац да обезбиједи да:

- 8) платне листе садрже елементе прописане чланом 3. тачка 5. подтачка 5. Правилника о садржају писменог обрачуна плате.

Препоручује се директору ЈУ „Центар за културу и спорт“ Србац и ЈУ Дјечији вртић „Наша радост“ Србац да обезбиједи да се:

- 9) прије сачињавања годишњих финансијских извјештаја врше усаглашавање међусобних потраживања и обавеза у складу са чланом 18. став (1) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске,
- 10) успостави систем интерних контрола у складу са Законом о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске и Упутством о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле у смислу да се именује одговорно лице, доноси годишњи план, сачињава годишњи извјештај о спровођењу планираних активности, изврши попис пословних процеса, идентификују и процијене ризици, дефинишу контролне активности, као и друге активности које су захтијеване наведеним прописима.

IV КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ

- Закон о буџетском систему Републике Српске;
- Одлука о усвајању Ребаланса буџета општине Србац за 2023. годину;
- Одлука о извршењу Ребаланса буџета општине Србац за 2023. годину;
- Закон о трезору,
- Закон о фискалној одговорности у Републици Српској, члан 4. и 9 -11;
- Закон о раду, члан 33., 39., 125., 204. и 205;
- Закон о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске;
- Упутство о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле;
- Закон о задуживању, дугу и гаранцијама Републике Српске;
- Закон о локалној самоуправи;
- Закон о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе;
- Закон о статусу функционера јединица локалне самоуправе:
- Закон о систему јавних служби;
- Закон о јавним набавкама;
- Закон о порезу на доходак, глава I-IV, VI, X, XII и XIII;
- Закон о доприносима;
- Закон о водама, члан 188-195;
- Закон о шумама, члан 89;
- Закон о рачуноводству и ревизији Републике Српске;
- Правилник о начину прикупљања, критеријумима за распоdjелу средстава и поступку коришћења средстава посебних намјена за шуме;
- Закон о комуналним дјелатностима, члан 6 -12., 20-25. и 41;
- Закон о комуналним таксама;
- Закон о заштити од пожара, члан 81. и 85;
- Закон о социјалној заштити;
- Закон о јавним путевима;
- Закон о порезу на непокретности;
- Закон о уређењу простора и грађењу, члан 73.- 82. и 191.;
- Посебни колективни уговор за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске;
- Посебни колективни уговор за запослене у јавним установама у области образовања и културе Републике Српске;
- Поjединачни колективни уговор за запослене у општинској управи Општине Србац;
- Колективни уговор за запослене у ЈУ Дјечији вртић „Наша радост“ Србац;
- Правилник о платама и накнадама и осталим примањима у ЈУ „Центар за културу и спорт“ Србац;
- Уредба о условима и начину плаћања готовим новцем;
- Одлука о висини накнаде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској.

V ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)

1. Увод

Општина Србац је територијална јединица локалне самоуправе (у даљем тексту: Општина) која обухвата површину од 453 км² и чине је 39 насељених мјеста, организованих у 19 мјесних заједница са око 16.933 становника према резултатима пописа из октобра 2013. године.

Општина остварује своје надлежности у складу са Уставом, Статутом, Законом о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Српске“ број 97/16, 36/19 и 61/21) и другим важећим прописима којима су дефинисана подручја одговорности, надлежности органа и начини финансирања. Органи Општине су Скупштина општине и начелник општине. Скупштина општине је орган одлучивања и креирања политике и чини је 25 одборника, а начелник општине је носилац извршне власти који заступа и представља Општину.

Према Одлуци Владе Републике Српске о степену развијености јединица локалне самоуправе за 2023. годину („Службени гласник Републике Српске“ број 99/22), Општина је сврстана у категорију средње развијених јединица локалне самоуправе.

Средства за рад Општине у 2023. години обезбијеђена су из пореских и непореских прихода, грантова, трансфера између различитих јединица власти, примитака од нефинансијске имовине, примитака од задуживања и осталих примитака. Финансијске трансакције су у Главној књизи трезора Општине (у даљем тексту: ГКТ) евидентирани на рачуноводственом фонду 01 (општи фонд), фонду 03 (фонд грантова) и фонду 05 (фонд за посебне пројекте).

Консолидоване финансијске извјештаје Општине чине финансијски извјештаји Општинске управе и нижих буџетских корисника који су у саставу ГКТ Општине и то Јавна установа (у даљем тексту: ЈУ) Центар за социјални рад, ЈУ Дјечији вртић „Наша радост“, ЈУ Центар за културу и спорт, ЈУ Агенција за развој малих и средњих предузећа, ЈУ Туристичка организација Србац, ЈУ Народна библиотека Србац, ЈУ Центар средњих школа „Петар Кочић“ Србац и Јавна здравствена установа (у даљем тексту: ЈЗУ) Дом здравља Србац.

Ентитети јавног сектора који се налазе под контролом Општине су Комунално предузеће (у даљем тексту: КП) „Водовод“ а.д. Србац, КП „Комуналац“ а.д. Србац и Јавно предузеће (у даљем тексту: ЈП) „ДЕП-ОТ“ д.о.о. Бања Лука.

На Нацрт извјештаја оведеној финансијској ревизији Општине за период 01.01-31.12.2023. године, није било примједби.

Препоруке дате у овом извјештају, у циљу њиховог наглашавања, болдоване су и писане италиком словима.

2. Провођење препорука из претходног извјештаја

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске провела је финансијску ревизију Општине за 2020. годину и том приликом дато је 11 препорука за финансијске извјештаје и двије препоруке за усклађеност. Општина је доставила одговор о радњама које су предузете ради превазилажења пропуста и неправилности утврђених у ревизијском извјештају број РВ073-21, у складу са чланом 21. став (3) Закона о ревизији јавног сектора Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 98/05 и 20/14).

Од укупно 13 датих препорука, седам препорука је проведено, двије дјелимично проведене, три препоруке нису проведене, а једна препорука није актуелна.

Препоруке које су дјелимично проведене односе се на попис имовине и обавеза, (тачка 3. извјештаја) и објелодањивање информација у Напоменама уз финансијске извјештаје (тачка 6.7. извјештаја).

Препоруке које нису проведене односе се на закључивање уговора о дјелу (тачка 3. извјештаја), евидентирање пословних догађаја у ванбилансној евиденцији (тачка 6.3.3. извјештаја) и сачињавање биланса новчаних токова (тачка 6.4. извјештаја).

Препорука која није актуелна односи се на укључивање капитала ЈЗУ Дом здравља Србац у консолидовани Биланс стања ентитета под контролом. Од 2022. године, ЈЗУ Дом здравља Србац је нижи буџетски корисник Општине, те се на истог не односе одредбе члана 123. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“ број 115/17 и 118 /18).

3. Закључак о функционисању система интерних контрола

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста општинске управе општине Србац („Службени гласник општине Србац“ број 03/22, 04/22, 09/22, 04/23 и 06/23) систематизовано је 81 радно мјесто са 99 извршилаца. На дан 31.12.2023. године у Општинској управи била су 94 запослена, и то 86 извршилаца на неодређено вријеме, три на одређено вријеме, два именована лица и три функционера. Потпредсједник скупштине Општине дужност обавља волонтерски сходно члану 42. став (3) Статута општине Србац („Службени гласник општине Србац“ број 5/17 и 18/17). Код нижих буџетских корисника, за које се средства за лична примања обезбјеђују у буџету Општине, у радном односу било је укупно 140 запослених.

Запошљавање два извршиоца на одређено вријеме због повећаног обима посла у периоду од шест мјесеци (самостални стручни сарадник за главну књигу трезора и стручни сарадник за послове скупштине општине) није у складу са чланом 61. став (1) тачка 2. Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе („Службени гласник Републике Српске“ број 97/16), којим је прописано да запошљавање на одређено вријеме због привремено повећаног обима посла, траје најдуже до шест мјесеци у току једне календарске године.

Општина је закључила уговоре о дјелу са 11 лица, од којих су са два лица закључени уговори за послове одржавања и надоградњу интернет странице општинске управе и обављање послова ноћног чувара, а који представљају редовну дјелатност послодавца и систематизовани су чланом 26. Правилника о организацији и систематизацији радних мјеста Општинске управе општине Србац, што није у складу са чланом 205. Закона о раду („Службени гласник Републике Српске“ број 1/16, 66/18, 91/21 и 119/21).

Одлуком Владе Републике Српске о примјени одредаба Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 21/21 и 69/21) продужена је примјена одредби Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 20/17, 85/18, 86/18, 21/20, 21/21, 69/21 и 8/22), која је оспорена Одлуком Уставног суда Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 20/23). Општина је коефицијенте за обрачун плата запослених прилагодила одредбама Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске.

Колективни уговор за запослене у ЈУ Дјечији вртић „Наша радост“ Србац (из 2018. године) није усклађен са чланом 15. и 17. Посебног колективног уговора за запослене у области образовања и културе Републике Српске („Службени гласник Републике

Српске“ број 82/22) у дијелу утврђених нижих коефицијената и увећања основне плате за рад ноћу и рад на дане државног празника.

ЈУ Дјечији вртић „Наша радост“ Србац је обрачун и исплату јубиларних награда извршила за седам запослених у износу једне просјечне плате у претходној години (981 КМ), што није у складу са чланом 23. став (1) Колективног уговора за запослене у ЈУ Дјечији вртић „Наша радост“ Србац, којим је прописано да послодавац може исплатити јубиларну награду за 20 година радног стажа у области образовања и културе у висини шест цијена рада од 110 КМ утврђених Одлуком Владе Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 42/22).

Правилник о платама и накнадама и осталим примањима у ЈУ „Центар за културу и спорт“ Србац није усклађен са чланом 8. Закона о платама запослених у области културе Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 11/19, 105/19, 49/21, 119/21, 68/22, 132/22 и 112/23) у дијелу утврђених нижих коефицијената. Такође, ЈУ „Центар за културу и спорт“ Србац је примјењивала цијену рада у износу од 120 КМ, што је више од утврђене цијене рада од 110 КМ која је дефинисана Одлуком о утврђивању цијене рада за запослене у области културе Републике Српске. Накнаде за топли оброк и регрес су обрачунате и исплаћене, што није у складу са чланом 10. став (4) Посебног колективног уговора за запослене у области образовања и културе Републике Српске и чланом 2. тачка 2. Правилника о платама и накнадама и осталим примањима у ЈУ „Центар за културу и спорт“ Србац.

Платне листе у општинској управи и ЈУ Дјечији вртић „Наша радост“ Србац не садрже накнаду трошкова превоза код доласка на посао и са посла, трошкове топлог obroка и друга примања утврђена колективним уговором (регрес), док платне листе у ЈУ „Центар за културу“ Србац не садрже накнаду трошкова превоза код доласка на посао и са посла, што није у складу са чланом 3. тачка 5. подтачка 5. Правилника о садржају писменог обрачуна плате („Службени гласник Републике Српске“ број 18/22 и 65/22).

Јединица за интерну ревизију организационо је успостављена у 2022. години, у оквиру које су систематизована два радна мјеста (руководилац јединице интерне ревизије и интерни ревизор), а половином 2023. године попуњено је радно мјесто руководиоца јединице интерне ревизије. У складу са одредбама Правилника о садржају извјештаја и начину извјештавања о систему финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске“ број 1/22) сачињен је годишњи извјештај електронским попуњавањем обрасца Извјештај о спровођењу планираних активности на успостављању и развоју финансијског управљања и контроле за 2023. годину са прилозима. У Општинској управи није извршен попис пословних процеса, није сачињена књига/мапа пословних процеса, нису идентификовани и процијењени ризици, није сачињена стратегија управљања ризицима и дефинисане контролне активности сходно тачки 22. Упутства о начину и поступку спровођења финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске“ број 99/17). Систем финансијског управљања и контроле у ЈУ „Центар за културу и спорт“ Србац и ЈУ Дјечији вртић „Наша радост“ Србац у 2023. години није успостављен сходно Закону о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 91/16) и Упутству о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања, јер није именовано одговорно лице и нису покренуте активности на имплементацији система финансијског управљања и контроле.

У складу са рјешењима о именовану комисија за попис имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2023. године извршен је годишњи попис у Општинској управи. Ревизијским испитивањем провођења истог утврђено је да годишњи попис имовине и обавеза није организован и извршен у складу са чланом 4. и 20. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза („Службени гласник Републике Српске“ број 45/16 и

113/21), јер извјештаји о попису (централне комисије и појединачних комисија) не садрже упоредне прегледе стварног и књиговодственог стања имовине и обавеза, преглед количинских и вриједносних разлика између стварног и књиговодственог стања, док попис потраживања, обавеза, датих аванса и финансијских пласмана није вршен аналитички, него је преузет укупан износ из ГКТ, а ванбилансна евиденција (мјенице, гаранције и туђа имовина) није била предмет пописа. Попис имовине и обавеза у ЈУ Дјечији вртић „Наша радост“ Србац са стањем на дан 31.12.2023. године није организован и извршен у складу са чланом 18. и 20. поменутог правилника, јер у пописне листе нису унесене количине преузете из књиговодствених евиденција (основна средства исте врсте су пописана кумулативно), извјештај о попису не садржи податке о стручној и професионалној квалификацији, као и радном ангажману лица ангажованих на попису, вријеме почетка и завршетка пописа, упоредни преглед стварног и књиговодственог стања имовине и обавеза и преглед количинских и вриједносних разлика између стварног и књиговодственог стања. Такође, попис имовине и обавеза у ЈУ Агенција за развој малих и средњих предузећа Србац са стањем на дан 31.12.2023. године није организован и извршен у складу са чланом 6. поменутог правилника. ЈУ Дјечији вртић „Наша радост“ Србац није извршила усаглашавања међусобних потраживања и обавеза са ЈУ Јавни фонд за дјечију заштиту Републике Српске, а ЈУ „Центар за културу и спорт“ Србац са ЈУ Јавни фонд за дјечију заштиту и Фондом здравственог осигурања Републике Српске, што није у складу са чланом 18. став (1) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 94/15 и 78/20).

Сходно горе наведеном, као и уочених неправилности које су образложене у већини тачака овог извјештаја, успостављени систем интерних контрола није функционисао на начин да обезбиједи истинито и фер извјештавање и усклађеност са важећим законима и прописима.

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се:

- **поступци и процедуре провођења пописа имовине и обавеза и извјештавање врши у складу са чланом 4. и 20. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза,**
- **запошљавање на одређено вријеме због повећаног обима посла врши у складу са чланом 61. став (1) тачка 2. Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе,**
- **уговори о дјелу закључују за послове који су ван дјелатности послодавца у складу са чланом 205. Закона о раду,**
- **интензивирају активности на успостављању система финансијског управљања и контроле сходно тачки 22. Упутства о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле у смислу да се изврши попис пословних процеса у Општини, идентификују и процијене ризици, изради стратегија управљања ризицима, дефинишу контролне активности и успостави књига пословних процеса.**

Препоручује се директору ЈУ Дјечији вртић „Наша радост“ Србац да обезбиједи да се:

- **поступци и процедуре провођења пописа имовине и обавеза и извјештавање врши у складу са чланом 18. и 20. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза,**

- **Колективни уговор за запослене у ЈУ Дјечији вртић „Наша радост“ Србац усклади са чланом 15. и 17. Посебног колективног уговора за запослене у области образовања и културе Републике Српске,**
- **висина јубиларних награда обрачунава и исплаћује у складу са чланом 23. став (1) Колективног уговора за запослене у ЈУ Дјечији вртић „Наша радост“ Србац.**

Препоручује се директору ЈУ „Центар за културу и спорт“ Србац да обезбиједи да се:

- **Правилник о платама и накнадама и осталим примањима усклади са чланом 8. Закона о платама запослених у области културе Републике Српске,**
- **обрачун плате врши у складу са цијеном рада прописаном Одлуком о утврђивању цијене рада за запослене у области просвјете и културе, а накнада за топли оброк и регрес урачуна у износ основне плате сходно члану 10. став (4) Посебног колективног уговора за запослене у области образовања и културе Републике Српске.**

Препоручује се начелнику општине, директору ЈУ „Центар за културу и спорт“ Србац и ЈУ Дјечији вртић „Наша радост“ Србац да обезбиједи да платне листе садрже елементе прописане чланом 3. тачка 5. подтачка 5. Правилника о садржају писменог обрачуна плате.

Препоручује се директору ЈУ „Центар за културу и спорт“ Србац и ЈУ Дјечији вртић „Наша радост“ Србац да обезбиједи да се:

- **прије сачињавања годишњих финансијских извјештаја изврши усаглашавања међусобних потраживања и обавеза у складу са чланом 18. став (1) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске,**
- **успостави систем интерних контрола у складу са Законом о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске и Упутством о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле у смислу да се именује одговорно лице, доноси годишњи план, сачињава годишњи извјештај о спровођењу планираних активности, изврши попис пословних процеса, идентификују и процијене ризици, дефинишу контролне активности, као и друге активности које су захтијеване наведеним прописима.**

Препоручује се директору ЈУ Агенција за развој малих и средњих предузећа Србац да обезбиједи да се попис имовине и обавеза врши најмање једном годишње са циљем да се утврди њихово стварно стање у складу са чланом 6. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза.

4. Набавке

Планом јавних набавки Општине са измјенама и допунама плана за 2023. годину планиране су набавке укупне вриједности 2.272.526 КМ без пореза на додату вриједност и то за радове (1.212.028 КМ), робе (482.792 КМ) и услуге (577.706 КМ).

Према извјештају о реализацији у току 2023. године проведено је 58 поступака јавних набавки уговорене вриједности од 1.744.682 КМ и то осам отворених поступака (1.231.784 КМ), 17 конкурентских захтјева (170.254 КМ), један преговарачки поступак без објаве обавјештења (136.746 КМ), три поступка за набавку услуга у складу са Анексом II дио Б Закона о јавним набавкама (87.987 КМ) и 29 директних споразума (117.910 КМ).

Ревизијским испитивањем обухваћено је 14 поступака јавних набавки у Општинској управи у вриједности од 1.212.634 КМ (69% од укупне вриједности реализованих набавки) и то проведених путем четири отворена поступка у вриједности од 889.488 КМ (набавка специјализованог возила за одвоз отпада 53.419 КМ, набавка и монтажа опреме за гријање и хлађење у Спортској дворани „9. јануар“ у Српцу 128.000 КМ, вањско уређење око новог објекта дјечијег вртића у Српцу и изградња фекалне и оборинске канализације у дијелу улице на предметном локалитету 369.054 КМ и санација и модернизација локалних путева и улица 339.015 КМ), једног преговарачког поступка без објаве обавјештења у вриједности од 136.746 КМ (комунално уређење Српца), два конкурентска захтјева у вриједности од 64.085 КМ (зимско одржавање градских улица и локалних путева на подручју Општине 38.461 КМ и санација објекта Друштвеног дома у МЗ Каоци 25.624 КМ), једног поступка изузеће од Закона о јавним набавкама у вриједности од 27.000 КМ (услуге противградне заштите у 2023. години), три поступка за набавке услуга у складу са Анексом II дио Б Закона о јавним набавкама у вриједности од 81.206 КМ (угоститељске услуге 10.266 КМ, услуге контроле и наплате паркинг простора 59.829 КМ и организовање прославе поводом славских свечаности у Српцу 11.111 КМ) и три директна споразума у вриједности од 14.109 КМ (одржавање и доградња софтвера Finova и Docipova, системско одржавање сервера, подршка и контрола рада цјелокупног сервера 4.725 КМ, одржавање и сервисирање возила 5.967 КМ и набавка ситног инвентара 3.417 КМ).

Код ревизијом испитаних поступака јавних набавки у Општинској управи нису утврђене неусклађености у односу на одредбе Закона о јавним набавкама.

5. Припрема и доношење буџета

Скупштина општине Србац је 13.12.2022. године донијела Одлуку о усвајању Буџета општине Србац за 2023. годину у износу од 13.827.000 КМ („Службени гласник општине Србац“ број 8/22) и Одлуку о извршењу Буџета општине Србац за 2023. годину. Одлука о усвајању Ребаланса буџета општине Србац за 2023. годину у износу од 15.920.000 КМ („Службени гласник општине Србац“ број 11/23) и Одлука о извршењу Ребаланса буџета општине Србац за 2023. годину донесене су 21.12.2023. године.

Ребалансом буџета су планирани порески приходи (8.085.500 КМ), непорески приходи (4.491.000 КМ), грантови (21.500 КМ), трансфери између различитих јединица власти (910.000 КМ), примици за нефинансијску имовину (1.694.000 КМ), примици од задуживања (400.000 КМ), остали примици (150.000 КМ) и расподјела суфицита по основу неутрошених намјенских средстава из ранијег периода (168.000 КМ).

Ребалансом буџета су планирани расходи за лична примања запослених (6.653.800 КМ), расходи по основу коришћења робе и услуга (2.411.100 КМ), расходи финансирања и други финансијски трошкови (380.100 КМ), субвенције (150.000 КМ), грантови (729.700 КМ), дознаке на име социјалне заштите (2.329.060 КМ), расходи по судским рјешењима (24.000 КМ), трансфери између различитих јединица власти (35.340 КМ), издаци за нефинансијску имовину (1.933.900 КМ), издаци за отплату дугова (1.131.500 КМ) и остали издаци (141.500 КМ).

Након усвајања Ребаланса буџета извршено је 14 дозвољених реалокација буџетских средстава у укупном износу од 234.800 КМ (унутар потрошачких јединица Општинске управе и нижих буџетских корисника).

Ревизијом нису утврђене неусклађености у односу на регулативу која дефинише процес припреме и доношења буџета.

6. Финансијски извјештаји

Општина је сачинила консолидоване финансијске извјештаје за кориснике буџета општине Србац за 2023. годину у складу са чланом 26. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника („Службени гласник Републике Српске“ број 15/17 и 17/22) и обрасце консолидованих финансијских извјештаја са Напоменама доставила Министарству финансија Републике Српске у складу са чланом 49. став (6) поменутог правилника.

Приликом израде консолидованих финансијских извјештаја за 2023. годину, Општина је извршила консолидацију ентитета под контролом или значајним утицајем (КП „Водовод“ а.д. Србац, КП „Комуналац“ а.д. Србац и ЈП „ДЕП-ОТ“ д.о.о. Бања Лука) додавањем нето имовине/капитала из њихових биланса стања, како је прописано чланом 123. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

6.1. Извјештај о извршењу буџета

Извршење буџета Општине за период 01.01-31.12.2023. године је исказано у консолидованом периодичном извјештају о извршењу буџета на рачуноводственом фонду 01 (у даљем тексту: ПИБ 01) и консолидованом периодичном извјештају о извршењу по рачуноводственим фондовима (у даљем тексту: ПИФ).

У обрасцу ПИБ 01 исказани су буџетски приходи и примици у износу од 15.450.322 КМ и нижи су за 2% у односу на ребалансом одобрени буџетски оквир. Буџетски расходи и издаци исказани су у износу од 14.822.829 КМ и нижи су за 7% у односу на одобрени буџетски оквир. На позицији расподјела суфицита из ранијег периода исказано је коришћење неутрошених намјенских средстава из ранијег периода у износу од 167.869 КМ.

Скупштина Општине је на сједници одржаној дана 20.06.2024. године донијела Закључак о усвајању Извјештаја о извршењу ребаланса буџета општине Србац за 2023. годину.

6.1.1. Приходи и примици

Укупни приходи и примици су исказани у износу од 15.669.446 КМ, а односе се на буџетске приходе и примитке исказане на фонду 01 у износу од 15.450.322 КМ, фонду 03 у износу од 948 КМ и фонду 05 у износу од 218.176 КМ.

6.1.1.1. Приходи

Укупни приходи исказани су у износу од 13.648.611 КМ, од чега на фонду 01 у износу од 13.429.487 КМ, фонду 03 у износу од 948 КМ и фонду 05 у износу од 218.176 КМ, а односе се на пореске приходе, непореске приходе, грантове и трансфере између различитих јединица власти.

Порески приходи су исказани у износу од 7.934.075 КМ, а највећим дијелом се односе на индиректне порезе (6.846.416 КМ), порезе на лична примања и приходе од самосталне дјелатности (796.432 КМ), порезе на имовину (269.034 КМ) и остале пореске приходе (22.157 КМ).

Непорески приходи су исказани у износу од 4.577.223 КМ, а највећим дијелом се односе на накнаде по разним основама (1.034.097 КМ), приходе од пружања јавних услуга (3.260.395 КМ), административне накнаде и таксе (78.249 КМ), комуналне накнаде и таксе (103.791 КМ), остале непореске приходе (76.313 КМ) и приходе од закупа и ренте (23.519 КМ).

Накнаде по разним основама највећим дијелом се односе на накнаде за коришћење шума и шумског земљишта (358.471 КМ), коришћење грађевинског земљишта (79.677

КМ), уређивање грађевинског земљишта (122.100 КМ), коришћење минералних сировина (10.622 КМ), накнаде за промјену намјене пољопривредног земљишта (100.060 КМ), накнаде за воде (77.844 КМ), накнаде за коришћење комуналних добара (107.636 КМ), накнаде за извађени материјал из водотока (54.386 КМ) и финансирање заштите од пожара (39.527 КМ). Накнаде за коришћење шума и шумског земљишта односе се на наплаћене приходе које је Јавно предузеће шумарства „Шуме Републике Српске“ а.д. Соколац Шумско газдинство Градишка дозначило Општини у складу са чланом 89. став (6) Закона о шумама („Службени гласник Републике Српске“ број 75/08, 60/13 и 70/20). Општина је Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске доставила План утрошка средстава од продаје шумских дрвних сортимената на подручју Општине за 2023. годину, на који је Министарство дало сагласност у износу од 480.000 КМ. Скупштина општине је донијела Програм утрошка новчаних средстава посебних намјена за развој неразвијених дијелова општине Србац прикупљених од корисника шума и шумског земљишта у својини Републике Српске у 2023. години на подручју Општине.

Приходи од пружања јавних услуга највећим дијелом се односе се на приходе ЈЗУ Дом здравља Србац по основу пружених здравствених услуга осигураним лицима (2.973.103 КМ) и приходе ЈУ Дјечији вртић „Наша радост“ Србац по основу услуга боравка дјеце у вртићу (210.564 КМ).

Приходи од закупа и ренте се односе на приходе од давања у закуп објеката (2.040 КМ) и земљишта (21.479 КМ).

Грантови су исказани у износу од 61.180 КМ, а односе се на текуће грантове на фонду 01 (11.180 КМ) и капиталне грантове на фонду 05 (50.000 КМ). Текући грантови се односе на средства дозначена од правних лица за конференцију беба (2.200 КМ), гастро фест (2.730 КМ), ликовно-еколошку колонију (5.900 КМ) и опрему ЈУ Дјечији вртић „Наша радост“ Србац (350 КМ). Капитални грантови се односе на средства дозначена од Фонда за заштиту животне средине и енергетску ефикасност Републике Српске за набавку камиона за комунални отпад.

Трансфери између различитих јединица власти су исказани у износу од 1.076.132 КМ, а односе се на трансфере на фонду 01 (907.009 КМ), фонду 03 (948 КМ) и фонду 05 (168.176 КМ).

Трансфери између различитих јединица власти на фонду 01 највећим дијелом се односе на трансфере од Министарства здравља и социјалне заштите Републике Српске за финансирање права утврђених у складу са Законом о социјалној заштити („Службени гласник Републике Српске“ број 37/12, 90/16, 94/19, 42/20 и 36/22) у износу од 894.098 КМ и Министарства просвјете и културе Републике Српске за финансирање дефицитарних занимања за средњошколце у износу од 9.703 КМ.

Трансфери између различитих јединица власти на фонду 03 односе се на трансфере од Министарства рада и борачко инвалидске заштите Републике Српске за ЈУ Центар средњих школа „Петар Кочић“ за финансирање превоза поводом обилжевања Дана сјећања у Доњој Градини.

Трансфери између различитих јединица власти на фонду 05 односе се на трансфере од Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске, Јединице за координацију пољопривредних пројеката на основу Анекса 1 Споразума на основу Одлуке Владе Републике Српске о давању сагласности за коришћење средстава по основу поврата пореза на додату вриједност у оквиру 1. фазе програма интегрисаног развоја коридора ријека Саве и Дрине за завршетак спортског објекта ФК „Полет“ Ситнеши Србац (50.137 КМ) и изградњу друштвеног дома у Срђевићима (109.077 КМ), те трансфер ЈУ Центар средњих школа „Петар Кочић“ Србац за пројекат енергетске ефикасности (8.962 КМ).

6.1.1.2. Примици

Укупни примици су исказани на фонду 01 у износу од 2.020.835 КМ, а односе се на примитке за нефинансијску имовину за зграде и објекте (1.356.636 КМ), примитке по основу продаје земљишта (111.751 КМ), примитке од узетих зајмова по револвинг кредиту код NLB банке а.д. Бања Лука (400.000 КМ) и остале примитке по основу рефундација накнада плата по основу породилског одсуства од ЈУ Фонд за дјечију заштиту (152.448 КМ).

Примици за нефинансијску имовину за зграде и објекте односе се на примитке за остале стамбене објекте и јединице по основу продаје станова у згради за младе брачне парове у Српцу у износу од 1.356.636 КМ. Уплате од стране купаца су вршене прије него што су предмети продаје били спремни и расположиви за продају у складу са закљученим уговорима о продаји станова у изградњи, а везано за пројекат Општине „Зграда за младе брачне парове у Српцу“ (деталјније објашњено под тачком 6.3.1.2. извјештаја).

По налазу ревизије, примици за остале стамбене објекте и јединице су прецијењени за 1.356.636 КМ, а остали примици по основу примљених аванса у текућој години су потцијењени за исти износ, јер уплате аванса за стамбене јединице нису класификоване у складу са чланом 114. став (1) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике и чланом 155. став (4) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“ број 98/16, 115/17, 118/18 и 97/23).

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се примици по основу примљених аванса класификују у оквиру осталих примитака у складу са чланом 114. став (1) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике и чланом 155. став (4) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

6.1.2. Расходи и издаци

Укупни расходи и издаци исказани су у обрасцу ПИФ у износу од 15.650.479 КМ и то на фонду 01 у износу од 14.822.829 КМ (расходи 12.824.275 КМ и издаци 1.998.554 КМ), на фонду 03 у износу од 63.448 КМ (расходи 948 КМ и издаци 62.500 КМ) и на фонду 05 у износу од 764.202 КМ (издаци 764.202 КМ). На појединим позицијама расхода и издатака извршење буџета је веће у односу на одобрене износе и исто је покривено дозвољеним реалокацијама буџетских средстава (тачка 5. извјештаја).

6.1.2.1. Расходи

Расходи су исказани у износу од 12.824.275 КМ на фонду 01, а односе се на расходе за лична примања запослених, расходе по основу коришћења робе и услуга, субвенције, грантове, дознаке на име социјалне заштите, расходе по судским рјешењима и трансфере између различитих јединица власти. По налазу ревизије буџетски расходи су прецијењени за 30.000 КМ јер су потцијењени расходи роба и услуга за 4.202 КМ и грантови за 18.228 КМ, а прецијењене су субвенције за 28.830 КМ и дознаке за 23.600 КМ, што је образложено у наставку текста.

Расходи за лична примања запослених су исказани у износу од 6.644.597 КМ, а односе се на расходе за бруто плате запослених (5.705.569 КМ), бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада (805.324 КМ), накнаде плата запослених за вријеме боловања, родитељског одсуства и осталих накнада плата (52.749 КМ) и отпремнине и једнократне помоћи (80.955 КМ). Расходи за лична примања запослених у Општинској управи исказани су у износу од 2.851.622 КМ и код нижих буџетских корисника у износу од 3.792.975 КМ.

Расходе за бруто плате запослених односе се на расходе за нето плату (3.191.447 KM), порез на доходак (219.304 KM), увећање плата по основу радног стажа (241.597 KM), увећање плате за прековремени рад (24.761 KM), увећање плате за рад ноћу (174.763 KM), увећање основне плате за рад током празника (28.681 KM), увећање основне плате по основу дежурства (6.830 KM), увећање плате по осталим основама (34.167 KM) и доприносе на плату (1.784.018 KM).

Расходи за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада исказани су у износу од 805.324 KM, а односе се на расходе за накнаде за превоз на посао и са посла (119.973 KM), топли оброк (270.225 KM), регрес за годишњи одмор (105.000 KM), јубиларне награде (43.478 KM), посебне резултате у раду (950 KM), дневнице за службена путовања у земљи (1.150 KM), дневнице за службена путовања у иностранству (1.672 KM) и припадајући порез и доприносе на накнаде (262.877 KM).

Расходи по основу коришћења робе и услуга су исказани на фонду 01 у износу од 2.470.607 KM, а односе се на расходе по основу закупа (5.036 KM), утрошка енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга (403.964 KM), режијског материјала (94.462 KM), материјала за посебне намјене (69.462 KM), текућег одржавања (317.263 KM), путовања и смјештаја (105.123 KM), стручних услуга (220.448 KM), услуга одржавања јавних површина и заштите животне средине (472.408 KM) и остале некласификоване расходе (782.441 KM), а на фонду 03 исказани су расходи по основу утрошка енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга у износу од 948 KM. Расходи по основу коришћења робе и услуга исказани су у Општинској управи у износу од 1.645.345 KM и код нижих буџетских корисника у износу од 826.210 KM.

Расходи по основу утрошка енергије, комуналних и комуникационих услуга највећим дијелом односе се на расходе по основу утрошка природног гаса, дрвета, нафте и нафтних деривата (111.733 KM), електричне енергије (91.704 KM), централног гријања (45.071 KM), коришћења фиксних телефона (25.642 KM), мобилних телефона (13.580 KM), услуга водовода и канализације (25.008 KM), услуга интернета (22.021 KM), поштанске услуге и друге комуникационе услуге (42.301 KM) и услуге дератизације, одвоза смећа, одржавања чистоће (27.852 KM).

Расходи за режијски материјал највећим дијелом односе се на расходе за компјутерски материјал (8.754 KM), обрасце и папир (17.243 KM), регистраторе, фасцикле и омоте (2.451 KM), остали канцеларијски материјал (11.887 KM), материјал за одржавање чистоће (33.335 KM), службена гласила и стручне часописе (3.278 KM) и остали режијски материјал (17.513 KM).

Расходи за текуће одржавање највећим дијелом односе се на расходе за услуге и материјал за текуће одржавање и поправке зграда (40.564 KM), текуће одржавање објеката друмског саобраћаја (136.219 KM), остале услуге и материјал за текуће поправке и одржавање осталих грађевинских објеката (70.382 KM), текуће одржавање превозних средстава (33.349 KM), остале услуге и материјал за текуће одржавање и поправке опреме (28.874 KM) и расходе за остало текуће одржавање (7.875 KM).

Расходи по основу путовања и смјештаја највећим дијелом се односе на расходе по основу путних трошкова у земљи (6.145 KM), у иностранству (729 KM) и расходе по основу утрошка горива (98.249 KM).

Расходи за стручне услуге највећим дијелом односе се на расходе за услуге поште (25.494 KM), услуге платног промета (11.577 KM), услуге емитовања хартија од вриједности (4.600 KM), остале финансијске услуге (2.420 KM), осигурање имовине, запослених и остале услуге осигурања (16.570 KM), услуге штампања, графичке обраде, копирања, увезивања и слично (18.819 KM), услуге објављивања тендера, огласа и информативних текстова (15.742 KM), услуге израде фотографија и филма, пропаганде, реклама и остале услуге информисања и медија (9.471 KM),

рачуноводствене услуге (3.300 KM), геодетско-катастарске услуге (16.234 KM), услуге одржавања рачунарских програма и биро опреме (27.246 KM), трошкове одржавања лиценци (4.308 KM) и остале стручне услуге (64.543 KM).

Расходи за услуге одржавања јавних површина и заштите животне средине највећим дијелом односе се на расходе за услуге одржавања зелених површина (163.008 KM), услуге зимске службе (34.064 KM), по основу утрошка електричне расвјете на јавним површинама (168.877 KM), услуге уређења простора (8.869 KM) и остале услуге одржавања јавних површина (97.000 KM).

Остали некласификовани расходи највећим дијелом односе се на расходе за стручно усавршавање запослених (15.794 KM), бруто накнаде волонтерима (1.579 KM), бруто накнаде члановима управних и надзорних одбора (16.133 KM), члановима комисија и радних група (35.087 KM), бруто накнаде скупштинским посланицима и одборницима (248.518 KM), бруто накнаде по уговору о дјелу (78.766 KM), бруто накнаде за привремене и повремене послове (18.586 KM), остале бруто накнаде за рад ван радног односа (12.161 KM), репрезентацију (37.706 KM), организације пријема, манифестација и слично (75.036 KM), расходе по основу пореза и доприноса на терет послодавца (11.538 KM), за таксе и накнаде за регистрацију возила, административне таксе и чланарине (9.206 KM) и остале непоменуте расходе (222.331 KM).

Расходи финансирања и други финансијски трошкови су исказани у износу од 378.303 KM, а односе се на расходе по основу камата на хартије од вриједности-емитоване обвезнице (219.806 KM) и расходе по основу камата на примљене зајмове у земљи од банака (158.497 KM).

Субвенције су исказане у износу од 150.000 KM, а односе се на субвенције нефинансијским субјектима у области пољопривреде, водопривреде и шумарства (120.000 KM) и субвенције нефинансијским субјектима у осталим областима (30.000 KM). Субвенције нефинансијским субјектима у области пољопривреде, водопривреде и шумарства исплаћене су по основу Одлуке о одобравању исплате новчаних средстава за подстицање развоја пољопривреде у 2023. години на подручју Општине („Службени гласник општине Србац“ број 11/23), а субвенције нефинансијским субјектима у осталим областима односе се на субвенције за запошљавање радника. По налазу ревизије субвенције су прецијењене, а финансијски резултат текуће године потцијењен за 30.000 KM, јер расходи и обавезе по основу субвенција нефинансијским субјектима у осталим областима нису настали у 2023. години односно у обрачунском периоду у којем су евидентирани (Јавни позив и Листа о расподјели средстава новчаних подстицаја за запошљавање на подручју Општине објављени су у 2024. години), што није у складу са чланом 82. став (6) и чланом 93. став (2) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Грантови су исказани у износу од 721.987 KM, а односе се на текуће грантове политичким организацијама и удружењима (15.000 KM), хуманитарним организацијама и удружењима (11.600 KM), спортским и омладинским организацијама и удружењима (159.900 KM), етничким и вјерским организацијама и удружењима (22.000 KM), организацијама и удружењима за афирмацију породице и заштиту права жена, дјеце, избјеглих и расељених лица, бораца и особа са инвалидитетом (4.000 KM), организацијама и удружењима у области образовања, научно-истраживачке дјелатности, културе и информација (1.100 KM) и остале текуће грантове у земљи (508.387 KM). Највећим дијелом односе се на средства додијељена спортским и омладинским организацијама и удружењима (159.900 KM), ЈП „Радио Србац“ (130.000 KM), Општинској Борачкој организацији (67.500 KM), Удружењу родитеља за дјецу са посебним потребама „Извор“ Србац (42.000 KM), Удружењу пензионера Општине (30.000 KM), Црвеном крсту Србац (25.000 KM), Општинској организацији породица погинулих и заробљених бораца и несталих цивила (20.000 KM) и за суфинансирање

омладинских пројеката (19.972 KM). Корисници средстава гранта су доставили извјештаје о утрошку средстава.

Дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова исказане су у износу од 2.388.952 KM, а односе се на дознаке грађанима (2.027.818 KM) и дознаке пружаоцима услуга социјалне заштите (361.134 KM). Чине их текуће дознаке корисницима социјалне заштите у складу са Законом о социјалној заштити Републике Српске (за сталну новчану помоћ, додатак за помоћ и његу другог лица, смјештај у установе, помоћ за оспособљавање за рад дјече и омладине, једнократне новчане помоћи и личну инвалиднину) у износу од 1.194.295 KM, стипендије ученицима и студентима (77.053 KM), остале текуће дознаке грађанима које се исплаћују из буџета општине (314.650 KM), дознаке Центру за социјални рад на име оспособљавања за рад дјече и омладине (13.370 KM), хранитељским породицама (55.083 KM), ратним војним инвалидима и цивилним жртвама рата (158.005 KM), за смјештај штићеника (292.681 KM) и остале текуће дознаке штићеницима установа социјалне заштите (283.815 KM). По налазу ревизије дознаке су прецијењене за 23.600 KM, а потцијењени су расходи по основу коришћења робе и услуга за 4.202 KM, субвенције за 1.170 KM и текући грантови за 18.228 KM. Набавка вијенаца и цвијећа за потребе обиљежавања датума од значаја за борацке категорије нема карактер дознака, јер представљају остале непоменуте расходе у складу са чланом 92. став (10) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике. Средства дозначена приватном произвођачу у области пољопривреде на име поправке оштећеног пластеника има карактер субвенција нефинансијским субјектима у области пољопривреде, водопривреде и шумарства, те се класификује у складу са чланом 94. став (5) поменутог правилника. Сходно напријед наведеном, текући грантови организацијама и удружењима за афирмацију породице, заштиту права жена, дјече, избјеглих и расељених лица, бораца и особа са инвалидитетом су потцијењени јер средства додијелена Борачкој организацији Општине и Удружењу пензионера Општине нису класификована у складу са чланом 95. став (3) поменутог правилника.

Расходи по судским рјешењима су исказани у износу од 36.060 KM, а највећим дијелом се односе на измирење судских трошкова.

Трансфери између различитих јединица власти су исказани у износу од 33.769 KM, а највећим дијелом се односе на трансфере ентитету по записницима Пореске управе Републике Српске (1.343 KM) и трансфере фондовима обавезног социјалног осигурања (31.808 KM).

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се:

- **евидентирање субвенција и обавеза врши у периоду настанка у складу са чланом 82. став (6) и 93. став (2) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике,**
- **класификација расхода по основу коришћења робе и услуга, субвенција и грантова врши у складу са чланом 92. став (10), 94. став (5) и 95. став (3) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.**

6.1.2.2. Издаци

Издаци у обрасцу ПИФ су исказани у износу од 2.825.256 KM, а односе се на издатке за нефинансијску имовину (1.571.327 KM), отплату дугова (1.114.279 KM) и остале издатке (139.650 KM).

Издаци за нефинансијску имовину исказани су на фонду 01 у износу од 744.625 KM, фонду 03 у износу од 62.500 KM и фонду 05 у износу од 764.202 KM. Односе се на

издатке за изградњу и прибављање зграда и објеката у износу од 175.133 КМ (21.358 КМ на фонду 01 и 153.775 КМ на фонду 05 - највећим дијелом по основу изведених радова за изградњу спортско-рекреативних објеката и за изградњу дворишта новог вртића и омладинских домова, издатке за инвестиционо одржавање, реконструкцију и адаптацију зграда и објеката у износу од 954.478 КМ (344.051 КМ на фонду 01 и 610.427 КМ на фонду 05 - највећим дијелом на издатке за реконструкцију постојећег објекта у сврху обезбјеђења простора за галерију и депо слика, реконструкцију и асфалтирање путева, реконструкцију ЈУ Центар средњих школа Србац, свлационице ФК „Полет“ и реконструкцију саобраћајних објеката), издатке за набавку опреме у износу од 287.144 КМ (224.644 КМ на фонду 01 и 62.500 КМ на фонду 03), нематеријалне произведене имовине (9.945 КМ) и издатке за залихе материјала, робе и ситног инвентара, амбалаже и слично (144.627 КМ).

Издаци за отплату дугова односе се на издатке за отплату главнице по обвезницама у износу од 285.564 КМ, издатке за отплату примљених зајмова од банака у износу од 819.915 КМ и издатке за отплату дугова према другим јединицама власти у износу од 8.800 КМ (тачка 6.3.2.1. извјештаја).

Издаци за отплату примљених зајмова односе се на издатке за отплату главнице кредита код Addiko bank a.d. Бања Лука (472.930 КМ), револвинг кредита код NLB банке а.д. Бања Лука (340.000 КМ) и кредита код Нове банке а.д. Бања Лука (6.985 КМ).

Издаци за отплату дугова према другим јединицама власти односе се на отплату главнице по кредиту Владе Краљевине Белгије.

Остали издаци односе се на издатке по основу накнада плата за вријеме боловања и родитељског одсуства које се рефундирају од фондова обавезног социјалног осигурања.

6.1.3. Буџетски суфицит/дефицит

У обрасцу ПИБ 01 исказан је буџетски суфицит у износу од 1.328.974 КМ, а представља збир бруто буџетског суфицита (605.212 КМ) и нето издатака за нефинансијску имовину (723.762 КМ). Исказани бруто буџетски суфицит представља разлику између буџетских прихода (13.429.487 КМ) и буџетских расхода (12.824.275 КМ). Нето издаци за нефинансијску имовину исказани су у износу од 723.762 КМ и представљају разлику између примитака за нефинансијску имовину (1.468.387 КМ) и издатака за нефинансијску имовину (744.625 КМ). По налазу ревизије буџетски суфицит је прецијењен за 1.326.636 КМ због више исказаних примитака за нефинансијску имовину за 1.356.636 КМ и више исказаних текућих расхода за 30.000 КМ (тачка 6.1.1.2. и 6.1.2.1. извјештаја).

У обрасцу ПИФ исказан је суфицит у износу од 720.448 КМ и то на фонду 01 суфицит у износу од 1.328.974 КМ, а на фонду 03 је исказан дефицит у износу од 62.500 КМ и фонду 05 дефицит у износу од 546.026 КМ. По налазу ревизије суфицит је прецијењен за 1.326.636 КМ (тачка 6.1.1.2. и 6.1.2.1. извјештаја).

6.1.4. Нето финансирање

Нето финансирање је исказано у негативном износу од 533.612 КМ и односи се на фонд 01, а представља збир нето задуживања исказаног у негативном износу од 714.279 КМ, осталих нето примитака у износу од 12.798 КМ и расподјеле суфицита из ранијег периода у износу од 167.869 КМ. По налазу ревизије нето финансирање је потцијењено за 1.356.636 КМ због потцијењених осталих примитака (тачка 6.1.1.2. извјештаја).

6.1.5. Разлика у финансирању

У обрасцу ПИБ 01 исказана је разлика у финансирању у износу од 795.362 КМ, а чине је буџетски суфицит у износу од 1.328.974 КМ и нето финансирање у негативном износу од 533.612 КМ. По налазу ревизије разлика у финансирању је потцијењена за 30.000 КМ због прецијењеног буџетског суфицита за 1.326.636 КМ и потцијењеног нето финансирања за 1.356.636 КМ (тачка 6.1.1.2. и 6.1.2.1. извјештаја).

У обрасцу ПИФ исказана је укупна разлика у финансирању у износу од 186.836 КМ, а чине је буџетски суфицит у износу од 720.448 КМ и нето финансирање у негативном износу од 533.612 КМ. По налазу ревизије разлика у финансирању је потцијењена за 30.000 КМ (тачка 6.1.1.2. и 6.1.2.1. извјештаја).

6.1.6. Извјештај о извршењу по рачуноводственим фондовима

У обрасцу ПИФ исказани су укупни приходи и примици у износу од 15.669.446 КМ, од чега на фонду 01 у износу од 15.450.322 КМ (приходи 13.429.487 КМ и примици 2.020.835 КМ), фонду 03 приходи у износу од 948 КМ и фонду 05 приходи у износу од 218.176 КМ.

Укупни расходи и издаци исказани су у износу од 15.650.479 КМ, од чега на фонду 01 у износу од 14.822.829 КМ (расходи 12.824.275 КМ и издаци 1.998.554 КМ), фонду 03 у износу од 63.448 КМ (расходи 948 КМ и издаци 62.500 КМ) и фонду 05 издаци у износу од 764.202 КМ.

Разлика у финансирању на фонду 03 исказана је у негативном износу од 62.500 КМ, а на фонду 05 у негативном износу од 546.026 КМ.

Налази ревизије у вези прихода, примитака, расхода и издатака на фондовима 03 и 05 наведени су у претходним тачкама извјештаја.

6.2. Биланс успјеха

Приходе и расходе исказане у консолидованом билансу успјеха чине буџетски приходи и расходи који су исказани у извјештајима о извршењу буџета (ПИБ 01 и ПИФ) и приходи и расходи обрачунског карактера.

6.2.1. Приходи

Приходи су у Консолидованом билансу успјеха исказани у износу од 14.452.786 КМ, а чине их буџетски приходи и приходи обрачунског карактера.

6.2.1.1. Приходи (осим обрачунских)

Приходи су у Консолидованом билансу успјеха исказани у износу од 13.648.610 КМ, а чине их порески и непорески приходи, грантови и трансфери између различитих јединица власти (образложено у тачки 6.1.1.1. извјештаја).

6.2.1.2. Приходи обрачунског карактера

Приходи обрачунског карактера исказани су у износу од 804.176 КМ, а највећим дијелом односе се на приходе обрачунског карактера по основу односа са другим јединицама власти (425.938 КМ), помоћи у натури (181.618 КМ), добитке од продаје имовине (146.172 КМ), остале приходе обрачунског карактера који су исказани у негативном износу од 79.023 КМ по основу пореских и других фискалних прописа евидентирани на основу Извјештаја Пореске управе Републике Српске из Јединствене евиденције о пријављеним и уплаћеним порезима за период 01.01-31.12.2023. године, приходе обрачунског карактера од усклађивања вриједности имовине (99.799 КМ) и приходе обрачунског карактера по основу пореских и других фискалних прописа (29.672 КМ).

6.2.2. Расходи

Расходи су у Консолидованом билансу успјеха исказани у износу од 16.432.916 КМ, а чине их буџетски расходи и расходи обрачунског карактера.

6.2.2.1. Расходи (осим обрачунских)

Расходи су у Консолидованом билансу успјеха исказани у износу од 12.825.223 КМ, а чине их текући расходи и трансфери између различитих јединица власти (образложено у тачки 6.1.2.1. извјештаја).

6.2.2.2. Расходи обрачунског карактера

Расходи обрачунског карактера су исказани у износу од 3.607.693 КМ, а односе се на расходе по основу набавне вриједности реализованих залиха (162.428 КМ), амортизације (3.267.064 КМ), расходе од усклађивања вриједности имовине (146.843 КМ), губитке од продаје имовине непроизведене сталне имовине (30.087 КМ) и остале расходе обрачунског карактера (1.271 КМ).

Расходи по основу набавне вриједности реализованих залиха највећим дијелом се односе на набавну вриједност утрошених залиха материјала у ЈЗУ Дом здравља (161.944 КМ).

Расходи од усклађивања вриједности имовине односе се на расходе по основу корекције пореских потраживања по Извјештају Пореске управе Републике Српске из јединствене евиденције о пријављеним и уплаћеним порезима за период 01.01-31.12.2023. године (119.792 КМ) и ненаплаћене комуналне накнаде (27.053 КМ).

Расходи по основу амортизације односе се на амортизацију зграда и објеката (3.024.138 КМ), постројења и опреме (240.237 КМ) и нематеријалне имовине (2.689 КМ).

6.2.3. Финансијски резултат

У Консолидованом билансу успјеха на дан 31.12.2023. године исказан је негативан финансијски резултат у износу од 1.980.130 КМ, а по налазу ревизије је потцијењен за 30.000 КМ јер су прецијењени текући расходи (тачка 6.1.2.1. извјештаја).

6.3. Биланс стања

У Консолидованом билансу стања на дан 31.12.2023. године исказана је укупна актива/пасива нето вриједности од по 104.161.051 КМ, а односи се на пословну активу/пасиву и ванбилансну активу/пасиву.

6.3.1. Актива

На дан 31.12.2023. године исказана је пословна актива у износу од 148.901.472 КМ бруто вриједности 46.034.075 КМ, исправке вриједности и 102.867.397 КМ нето вриједности, а односи се на текућу и сталну имовину.

6.3.1.1. Текућа имовина

Текућа имовина је исказана у износу од 2.777.132 КМ бруто вриједности, 1.529.917 КМ исправке вриједности и 1.247.215 КМ нето вриједности, а односи се на краткорочну финансијску имовину и разграничења и нефинансијску имовину у текућим средствима.

Краткорочна финансијска имовина и разграничења односе се на готовину и готовинске еквиваленте, краткорочна потраживања, краткорочна разграничења и краткорочну финансијску имовину и разграничења из трансакција са другим јединицама власти.

Готовина и готовински еквиваленти су исказани у износу од 139.030 КМ, а односе се на средства на банковним рачунима (138.730 КМ) и у благајни (300 КМ).

Краткорочна потраживања су исказана у износу од 2.248.732 КМ бруто вриједности, 1.457.703 КМ исправке вриједности и 791.029 КМ нето вриједности, а нето вриједност највећим дијелом се односи на потраживања по основу продаје и извршених услуга (305.764 КМ), од запослених (138.214 КМ), потраживања за ненаплаћене порезе и непореске приходе (294.501 КМ), потраживања за порезе, доприносе и непореске приходе за које је продужен рок плаћања, а доспијевају за наплату у року од годину дана (16.340 КМ) и остала краткорочна потраживања (36.070 КМ).

Потраживања по основу продаје и извршених услуга односе се на потраживања за продата произведена стална средства (142.260 КМ) и потраживања ЈЗУ Дом здравља Србац од Фонда здравственог осигурања Републике Српске по основу Уговора о пружању и финансирању примарног нивоа здравствене заштите у 2023. години (163.504 КМ).

Потраживања од запослених највећим дијелом односе се на потраживања по основу аконтације за службена путовања из ранијег периода (3.671 КМ), потраживања од запослених по основу трошкова телефона (2.765 КМ) и потраживања ЈЗУ Дом здравља Србац од запосленог за накнаду штете из ранијег периода (131.069 КМ).

Потраживања за ненаплаћене порезе, доприносе и непореске приходе односе се на потраживања која су евидентирана по основу Извјештаја Пореске управе Републике Српске из јединствене евиденције о пријављеним и уплаћеним порезима за период 01.01-31.12.2023. године и то потраживања за остале ненаплаћене порезе, доприносе и непореске приходе (99.378 КМ), потраживања за ненаплаћене накнаде и таксе (157.573 КМ) и потраживања за ненаплаћене остале непореске приходе (37.550 КМ).

Остала краткорочна потраживања највећим дијелом односе се на потраживања ЈУ Дјечији вртић „Наша радост“ Србац за коришћење услуга вртића (13.420 КМ), потраживања ЈУ Центар за културу и спорт (3.763 КМ) и потраживања Општине од ЈУ Завод за запошљавање Републике Српске (16.800 КМ).

Краткорочна финансијска имовина и разграничења из трансакција са другим јединицама власти су исказана у износу од 163.766 КМ, а највећим дијелом односе се на потраживања од Министарства здравља и социјалне заштите Републике Српске по основу суфинансирања права из социјалне заштите (74.656 КМ), потраживања по основу рефундација за накнаду плата од фондова социјалне сигурности (62.754 КМ) и потраживања од Министарства финансија Републике Српске на име расподеле јавних прихода (22.901 КМ).

Нефинансијска имовина у текућим средствима је исказана у износу од 225.604 КМ бруто вриједности, 72.214 КМ исправке вриједности и 153.390 КМ нето вриједности, а односи се у потпуности на залихе медицинског материјала код ЈЗУ Дом здравља Србац.

6.3.1.2. Стална имовина

Стална имовина је исказана у износу од 146.124.340 КМ бруто вриједности, 44.504.158 КМ исправке вриједности и 101.620.182 КМ нето вриједности, а односи се дугорочну финансијску имовину и разграничења и нефинансијску имовину у сталним средствима.

Дугорочна финансијска имовина и разграничења су исказани у нето износу од 1.676.819 КМ (бруто вриједности од 1.690.819 КМ и исправке вриједности од 14.000 КМ), а односи се на дугорочне пласмане и дугорочна потраживања.

Дугорочни пласмани односе се на орочена новчана средства преко годину дана и акције и учешћа у капиталу.

Орочена новчана средства преко годину дана су исказана у износу од 591.999 КМ код Atos bank а.д. Бања Лука по уговору о ороченом депозиту на рок од 15 мјесеци.

Акције и учешћа у капиталу у осталим домаћим јавним нефинансијским субјектима су исказане су у износу од 1.066.293 КМ, након проведеног поступка консолидације у складу са чланом 123. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике. Односе се на оснивачке улоге у ЈУ Туристичка организација општине Србац (5.000 КМ), ЈЗУ Дом здравља „Србац“ Србац (2.000 КМ), ЈУ Народна библиотека Србац (2.000 КМ), ЈУ Центар за социјални рад Србац (5.000 КМ), ЈУ Дјечији вртић „Наша радост“ Србац (118.026 КМ), ЈУ „Центар за културу и спорт“ Србац (5.989 КМ), ЈУ Агенција за развој малих и средњих предузећа општине Србац (2.000 КМ), ЈУ Радио Србац (28.571 КМ) и учешћа у капиталу у КП „Водовод“ а.д. Србац (605.147 КМ), КП „Комуналац“ а.д. Србац (166.464 КМ) и ЈП „Депот“ Бања Лука (126.096 КМ).

Дугорочна потраживања су исказана у износу од 32.527 КМ бруто вриједности, 14.000 КМ исправке вриједности и 18.527 КМ нето вриједности, а односе се на потраживања за порезе, доприносе и непореске приходе за које је продужен рок плаћања евидентирана на основу Извјештаја из јединствене евиденције Пореске управе Републике Српске о пријављеним и уплаћеним порезима за период 01.01-31.12.2023. године.

Нефинансијска имовина у сталним средствима је исказана у износу од 144.433.521 КМ бруто вриједности, 44.490.158 КМ исправке вриједности и 99.943.363 КМ нето вриједности, а односи се на произведену сталну имовину, драгоцјености, непроизведену сталну имовину и нефинансијску имовину у сталним средствима у припреми.

Произведена стална имовина је исказана у износу од 95.893.607 КМ бруто вриједности, 44.340.810 КМ исправке вриједности и 51.552.797 КМ нето вриједности, а односи се на зграде и објекте, постројења и опрему и нематеријалну произведену имовину.

Зграде и објекти су исказани у износу од 92.379.572 КМ бруто вриједности, 41.815.576 КМ исправке вриједности и 50.563.996 КМ нето вриједности, а односи се на стамбене објекте (1.768.613 КМ), пословне објекте и просторе (13.966.899 КМ), саобраћајне објекте (29.436.350 КМ) и остале објекте (5.392.134 КМ).

По испуњавању услова у претходном периоду није извршен пренос средстава у припреми на одговарајуће позиције имовине у употреби што није у складу са чланом 26. став (1) и 42. став (2) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике и чланом 38. став (2) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике. Сходно наведеним одступањима нису тачно исказани расходи обрачунате амортизације и финансијски резултат ранијих година. Наиме, саобраћајни објекти који су завршени у 2022. години, а активирани у 2023. години у износу од 2.346.857 КМ односе се на Пут Дворине-Ж. Разбој (83.712 КМ), Пут Село Србац (79.842 КМ), Пут Ситнеши (308.640 КМ), Пут у МЗ Гламочани (198.514 КМ), Пут у МЗ Срђевићи (212.586 КМ), Путна инфраструктура- фаза II лот 1 (321.930 КМ), Путна инфраструктура – фаза II лот 2 (883.312 КМ), Улица Алексе Шантића (59.363 КМ), Паркинг између Словенске зграде и Првомајске (49.940 КМ), Паркинг код Ватрогасног дома (49.202 КМ) и Врбаски насип Пријебљеви (99.815 КМ). У току ревизије, Општина је извршила прерачун трошкова амортизације и исправку материјално значајне грешке на терет финансијског резултата ранијих година, те сходно томе није дата препорука.

Постројења и опрема исказани су у износу од 3.067.867 КМ бруто вриједности, 2.357.379 КМ исправке вриједности и 710.488 КМ нето вриједности, а највећим

дијелом односе се на превозна средства (152.483 КМ), гријну, расхладну и заштитну опрему (16.165 КМ), канцеларијску опрему (40.235 КМ), комуникациону и рачунарску опрему (114.099 КМ), производно-услугну опрему (31.735 КМ), осталу опрему (184.765 КМ), медицинску опрему (17.360 КМ), опрему за намјештај образовних, научних, културних институција (93.018 КМ) и специјалну опрему (60.629 КМ).

Општина издаје у закуп најмање 22 пословне јединице (пословне просторе и земљиште), а таква имовина није рекласификована и исказана као *инвестициона имовина*, што није у складу са чланом 23. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Нематеријална произведена имовина исказана је у износу од 446.168 КМ бруто вриједности, 167.855 КМ исправке вриједности и 278.313 КМ нето вриједности, а односи се на рачунарске програме, оригинална, забавна, књижевна и умјетничка дјела и осталу нематеријалну произведену имовину.

Драгоцјености су исказане у износу од 562.420 КМ, а односе се на умјетничка дјела (561.860 КМ) и архивску грађу (560 КМ).

Непроизведена стална имовина је исказана у износу од 44.675.934 КМ бруто вриједности, 149.348 КМ исправке вриједности и 44.526.586 КМ нето вриједности, а односи се на земљиште и нематеријалну непроизведену имовину.

Земљиште је исказано у износу од 44.523.425 КМ, а односи се на пољопривредно земљиште (500.360 КМ), градско грађевинско земљиште (5.627.732 КМ) и остало грађевинско земљиште (38.395.333 КМ).

Нематеријална непроизведена имовина је исказана у износу од 152.509 КМ бруто вриједности, 149.348 КМ исправке вриједности и 3.161 КМ нето вриједности, а односи се на лиценце и осталу нематеријалну произведену имовину.

Нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми исказана је у износу од 3.301.560 КМ, а највећим дијелом односи се на улагања у изградњу стамбене зграде за младе брачне парове у Српцу (1.459.192 КМ), изградњу објекта дјечијег вртића у Општини Србац (889.264 КМ), „Вањско уређење око новог објекта дјечијег вртића у Српцу и изградњу фекалне и оборинске канализације у дијелу улице на предметном локалитету“ (65.787 КМ), „Завршетак радова на објекту ФК „Полет“ Ситнеши“ (62.969 КМ), изградњу Друштвеног дома у МЗ Срђевићи-фаза 1“ (295.219 КМ) и набавку и монтажу опреме за гријање и хлађење у спортској дворани „9. јануар“ у Српцу (149.760 КМ).

За изградњу стамбене зграде за младе брачне парове у Српцу Скупштина општине Србац је у 2021. години донијела Одлуку о дугорочном задужењу Општине Србац путем четврте емисије обвезница на домаћем тржишту капитала у износу од 1.200.000 КМ код Инвестиционо-развојне банке Републике Српске, а намјена је финансирање капиталне инвестиције „Изградња зграде за младе брачне парове у Српцу“. Општина је 2022. години закључила уговор са извођачем радова у вриједности од 1.445.000 КМ без пореза на додату вриједност. Скупштина општине Србац је у 2022. години донијела Одлуку о утврђивању продајне цијене м² стамбеног простора у износу од 1.200 КМ по м² стамбеног простора. У уговору о куповини стана у изградњи са корисницима пројекта, наведена је одредба по којој купац предметним станом не може слободно располагати (отуђити или оптеретити) без сагласности продавца, у периоду од 10 година од закључења уговора, као и да се у корист продавца уговара право прече куповине. Учешће Општине у пројекту као неновчано давање је грађевинска парцела (земљиште у својини Општине) и остали трошкови који се односе на идејни пројекат, стручно мишљење и урбанистичко-техничке услове, главни пројекат, прикључке на водоводну мрежу, електро мрежу, противпожарну сагласност, трошкове надзора и друго. У току ревизије, у 2024. години завршена је

инвестиција „Изградња зграде за младе брачне парове у Српцу“ и станови предати станарима.

За изградњу објекта дјечијег вртића у Општини Србац за фазу 1 закључен је уговор са извођачем радова у вриједности од 655.651 КМ без пореза на додату вриједност, а Анекс 1. уговора на укупну вриједност радова од 725.211 КМ без пореза на додату вриједност и уговор о извођењу додатних радова у вриједности од 124.492 КМ без пореза на додату вриједност. Такође, закључен је уговор са извођачем радова за Изградњу објекта дјечијег вртића у Општини Србац за фазу 2 у вриједности од 1.053.750 КМ. У току ревизије, завршена је инвестиција и објекат дјечијег вртића стављен у употребу.

За „Вањско уређење око новог објекта дјечијег вртића у Српцу и изградњу фекалне и оборинске канализације у дијелу улице на предметном локалитету“ закључен је уговор у 2023. години са извођачем радова у вриједности од 369.054 КМ без пореза на додату вриједност, а у току ревизије завршена је ова инвестиција.

Вриједност нефинансијске имовине у сталним средствима у 2023. години повећана је за 17.516.583 КМ по основу набавке опреме (236.796 КМ), објеката (14.256 КМ), повећања вриједности земљишта (10.792.745 КМ), повећања нефинансијске имовине у припреми (2.723.517 КМ), преноса у употребу (3.685.342 КМ), набавке нематеријалне имовине (13.178 КМ) и набавке умјетничких дјела (50.880 КМ), а смањена за 7.138.168 КМ по основу корекције за ефекте обрачунате амортизације (3.267.064 КМ), преноса из припреме (3.685.342 КМ), продаје земљишта (138.926 КМ), продаје опреме (4.074 КМ) и расходања опреме (42.893 КМ).

Препоручује се начелнику Општине да обезбједи да се пословни простори и остала стална имовина која је издата у закуп класификује као инвестициона имовина у складу са чланом 23. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

6.3.2. Пасива

На дан 31.12.2023. године исказана је пословна пасива у износу од 102.867.397 КМ, а односи се на обавезе и разграничења и властите изворе.

6.3.2.1. Обавезе и разграничења

Обавезе и разграничења исказане су у износу од 12.023.111 КМ, а односе се на краткорочне обавезе и разграничења (6.447.298 КМ) и дугорочне обавезе и разграничења (5.575.813 КМ).

Краткорочне обавезе и разграничења се односе на краткорочне финансијске обавезе, обавезе за лична примања запослених, обавезе из пословања, обавезе за расходе финансирања и друге финансијске трошкове, обавезе за субвенције, грантове и дознаке на име социјалне заштите, краткорочна резервисања и разграничења, остале краткорочне обавезе и краткорочне обавезе и разграничења из трансакција са другим јединицама власти.

Краткорочне финансијске обавезе исказане су у износу од 1.202.250 КМ, а односе се на обавезе по основу емитованих обвезница у износу од 301.597 КМ и обавезе по дугорочним зајмовима који доспијевају на наплату до годину дана у износу од 900.653 КМ (по основу кредита код Adiko Bank а.д. Бања Лука 500.653 КМ и NLB Banke а.д. Бања Лука 400.000 КМ).

Обавезе за лична примања запослених исказане су у износу од 692.931 КМ, а односе се на обавезе за бруто плате запослених и бруто накнаде плата (503.084 КМ) и бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада, отпремнина и једнократних помоћи (189.847 КМ) за децембар 2023. године.

Обавезе из пословања исказане су у износу 3.212.793 КМ, а највећим дијелом односе се на обавезе за набавку сталне имовине (970.904 КМ), обавезе за набавку роба и услуга у земљи (666.608 КМ), обавезе за примљене авансе (1.356.636 КМ), обавезе за примљене депозите и кауције (19.000 КМ) и обавезе према физичким лицима у земљи (199.473 КМ).

Обавезе за субвенције, грантове и дознаке на име социјалне заштите исказане су у износу 962.785 КМ, а односе се на обавезе за субвенције (189.595 КМ), грантове (249.823 КМ) и дознаке на име социјалне заштите (523.367 КМ). По налазу ревизије, обавезе за субвенције су прецијењене за 30.000 КМ (тачка 6.1.2.1. извјештаја).

Остале краткорочне обавезе исказане су у износу од 147.004 КМ, а односе се на неизмирене обавезе из ранијег периода по основу пореза и доприноса, обавезе према добављачима и репрограмиране обавезе за електричну енергију.

Краткорочне обавезе и разграничења из трансакција са другим јединицама власти су исказане су у износу од 232.873 КМ, а највећим дијелом односе се на обавезе по основу уговора о кредиту закљученог са Министарством финансија Републике Српске - кредит Владе Краљевине Белгије (8.800 КМ), Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске за финансирање пројекта „Изградња система водоснабдијевања Општине Србац“ (203.909 КМ) и обавезе по записницима Пореске управе Републике Српске о обрачуну и поравнању више и погрешно уплаћених јавних прихода (17.223 КМ).

До истека рока за израду и достављање годишњих финансијских извјештаја измирене су обавезе из 2023. године у износу од 1.204.750 КМ, а односе се на краткорочне финансијске обавезе (104.731 КМ), обавезе за лична примања запослених (560.095 КМ), обавезе из пословања (231.367 КМ), обавезе за расходе финансирања (549 КМ), субвенције (7.500 КМ), грантове (2.800 КМ), дознаке (290.435 КМ) и остале краткорочне обавезе (7.224 КМ). Општина је у складу са чланом 9. став (4) Закона о фискалној одговорности у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“ број 94/15 и 62/18) сачинила План за измирење неизмирених обавеза из претходног периода.

Дугорочне обавезе и разграничења односе се на дугорочне обавезе по основу хартија од вриједности, дугорочне обавезе по зајмовима, дугорочна резервисања и разграничења, остале дугорочне обавезе и дугорочне обавезе и разграничења из трансакција са другим јединицама власти.

Дугорочне обавезе по основу хартија од вриједности исказане су у износу од 3.842.455 КМ, а односе се на дугорочно задужење Општине путем треће емисије обвезница (2.642.455 КМ) и четврте емисије обвезница (1.200.000 КМ).

Дугорочне обавезе по зајмовима исказане су у износу од 1.482.332 КМ, а односе се на дугорочне обавезе по основу закљученог уговора о кредиту са Ниро Алпе Адриа Банк а.д. Вања Лука, односно Адико Банк а.д. Бања Лука (из 2006. године на период од 20 година).

Дугорочна резервисања и разграничења исказана су у износу од 3.437 КМ, а односе се на дугорочно разграничене приходе (условљене донације из ранијег периода).

Остале дугорочне обавезе исказане су у износу од 248.790 КМ, односе се на обавезе по основу утрошка електричне енергије у складу са потписаним репрограмима са ЗП „Електрокрајина“ а.д. Бања Лука.

Дугорочне обавезе и разграничења из трансакција са другим јединицама власти исказане су у износу од 52.799 КМ, а односе се на дугорочне обавезе по кредиту Владе Краљевине Белгије.

Сходно члану 72. став (2) Закона о задуживању, дугу и гаранцијама Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 71 /12, 52/14, 114/17, 131/20, 28/21 и 90/21) Општина је у „Службеном гласнику Републике Српске“ број 37/24 објавила извјештај о стању дуга и гаранцијама на дан 31.12.2023. године.

6.3.2.2. Властити извори средстава

Властити извори средстава исказани су у износу од 90.844.286 КМ, а односе се на трајне изворе средстава, резерве и финансијски резултат.

Трајни извори средстава исказани су у износу од 47.690.660 КМ, а односе се на вриједност имовине која не подлијеже обрачуну амортизације чија вриједност је утврђена у ранијем периоду, вриједност акција и учешћа у капиталу контролисаних ентитета и оснивачких улога у нижим буџетским корисницима. У ГКТ евидентирани трајни извори средстава увећани су за износ од 205.949 КМ по основу ефекта консолидације сразмјерног учешћа у нето имовини/капиталу контролисаних ентитета (тачка 6.3.1.2. извјештаја).

Резерве су исказане у износу од 1.060.443 КМ, а односе се на ревалоризационе резерве по основу процјене вриједности нефинансијске имовине у ЈЗУ Дом здравља Србац (650.343 КМ) и остале резерве које се односе на вриједност збирке умјетничких дјела исказане код ЈУ Центар за културу и спорт Србац (410.100 КМ).

Финансијски резултат ранијих година исказан је у износу од 44.046.586 КМ.

Финансијски резултат текуће године исказан је у негативном износу од 1.953.403 КМ), а по налазу ревизије потцијењен је за 30.000 КМ по основу прецијењених субвенција (тачка 6.1.2.1. извјештаја).

6.3.3. Ванбилансна евиденција

Позиције ванбилансне активе/пасиве исказане су у износу од 1.293.654 КМ, а односе се на вриједност датих гаранција Општине (1.264.354 КМ) и остале ванбилансне активе/пасиве (29.300 КМ). Гаранције су дате по основу кредитних задужења ЈП „ДЕП-ОТ“ д.о.о. Бања Лука (21.124 КМ), ЈУ Центар за културу и спорт Србац (32.611 КМ), КП „Водовод“ а.д. Србац (920.211 КМ), КП „Комуналац“ а.д. Србац (296.983 КМ) и ЈП Радио Србац (26.036 КМ). Међутим, Општина није евидентирала пословне догађаје у ванбилансној евиденцији сходно члану 89. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике јер није евидентирала вриједност примљених гаранција за добро извршење уговора приликом реализације јавних набавки, датих мјеница као средство обезбјеђења за сервисирање дуга по основу емисије обвезница и примљених кредита, као и вриједност туђе имовине коју користи (возило које је добила на коришћење од ЈУ Центар за социјални рад Србац и мултифункционалне штампаче).

Препоручује се начелнику Општине да обезбједи да се вриједност гаранција за добро извршење уговора, датих мјеница и туђе имовине евидентира у оквиру ванбилансне евиденције у складу са чланом 89. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

6.4. Биланс новчаних токова

У Консолидованом билансу новчаних токова исказани су приливи готовине из пословних активности у износу од 13.479.379 КМ, одливи готовине из пословних активности у износу од 13.247.744 КМ и позитиван нето новчани ток из пословних активности у износу од 231.635 КМ.

Приливи готовине из инвестиционих активности исказани су у износу од 1.468.387 KM, одливи готовине из инвестиционих активности у износу од 2.248.800 KM и негативан нето новчани ток из инвестиционих активности у износу од 780.413 KM.

Приливи готовине из активности финансирања исказани су у износу од 400.000 KM, одливи готовине из активности финансирања у износу од 774.279 KM и негативан нето новчани ток из активности финансирања у износу од 780.413 KM.

Нето смањење готовине исказано је у износу од 923.057 KM, готовина на почетку периода у износу од 1.062.087 KM и готовина на крају периода у износу од 139.030 KM, колико је и исказано у Консолидованом билансу стања на дан 31.12.2023. године.

Консолидовани биланс новчаних токова Општине није сачињен у складу са чланом 42. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и захтјевима MPC-JC 2 - Извјештаји о новчаним токовима, јер су одливи готовине из инвестиционих активности који нису настали исказани у износу од 591.999 KM, а односе се на орочена средства Општине код Atos bank а.д. Бања Лука. Такође, одливи готовине из активности финансирања по основу издатака за отплату дугова су мање исказани у износу од 340.000 KM, јер исказани издаци за отплату кредита NLB banci а.д. Бања Лука нису исказани у оквиру обрасца Биланса новчаних токова.

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се издаци за отплату дугова исказују у обрасцу Биланс новчаних токова у складу са чланом 42. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и захтјевима MPC-JC 2 - Извјештаји о новчаним токовима.

6.5. Временска неограниченост пословања

У Напоменама уз консолидоване финансијске извјештаје, у складу са захтјевима MPC-JC 1 - Презентација финансијских извјештаја (параграф 15 (ц) и 38), објелодањено је да су финансијски извјештаји Општине сачињени у складу са начелом сталности пословања.

6.6. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе

Према писаној информацији Општине за потребе ревизије, сачињеној на основу прегледа судских спорова и извјештаја Правобранилаштва Републике Српске, на дан 31.12.2023. године водила су се 24 парнична поступка у којима је Општина тужилац укупне вриједности од 15.437 KM (без законских затезних камата и трошкова судских поступака), што може имати утицај на потенцијалну имовину. Против Општине покренуто је осам парничних поступака укупне вриједности од 186.385 KM (без законских затезних камата и трошкова судских поступака), а предмет спорова су новчана потраживања и имовинско-правни послови, што може утицати на потенцијалне обавезе.

6.7. Напомене уз финансијске извјештаје

Уз консолидоване финансијске извјештаје за период 01.01-31.12.2023. године сачињене су Напомене које пружају неопходне опште информације о Општини, примијењеним прописима за израду годишњег обрачуна, рачуноводственој основи, примијењеним рачуноводственим политикама, постојању и износу ограничавања власништва на некретнинама (хипотека) и информације о сталности пословања. Међутим, Напомене нису сачињене у складу са одредбама члана 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и MPC-JC 1 - Презентација финансијских извјештаја, јер нису објелодањене информације о појединачним ставкама и структури збирних буџетских позиција расхода и издатака, узроцима значајних одступања у односу на план и претходну годину и промјени у нето имовини,

за коришћене методе амортизације, корисни вијек употребе или коришћене стопе амортизације, усклађивање књиговодствене вриједности на почетку и на крају периода, како је дефинисано захтјевима МРС-ЈС 17 - Некретнине, постројења и опрема (параграф 88), информације о неусаглашеним салдима имовине и обавеза и информације о билансу новчаних токова у складу са захтјевима МРС-ЈС 2 - Извјештаји о новчаним токовима.

У писаним Образложењима ЈУ Дјечији вртић „Наша радост“ Србац и ЈУ „Центар за културу и спорт“ Србац уз финансијске извјештаје за период 01.01-31.12.2023. године су објелодањене неопходне опште информације о јавним установама, примијењеним прописима за израду годишњег обрачуна, рачуноводственој основи, примијењеним рачуноводственим политикама, али нису објелодањене информације о бруто књиговодственој вриједности и акумулираној исправци вриједности на почетку и на крају периода и корисном вијеку употребе или коришћеним стопама амортизације, што није у складу са захтјевима МРС-ЈС 17 - Некретнине, постројења и опрема (параграф 88), као ни објелодањивања узрока значајнијих одступања у односу на буџет и претходну годину, што није у складу са чланом 46. став (1) тачка 5. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника.

Препоручује се начелнику Општине и директору ЈУ Дјечији Вртић „Наша радост“ Србац и ЈУ „Центар за културу и спорт“ Србац да обезбиједи да се у Напоменама и писаним Образложењима уз финансијске извјештаје објелодањују потребне додатне информације у складу са чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и захтјевима МРС-ЈС - 1 Презентација финансијских извјештаја и других релевантних стандарда.

Ревизијски тим

Мира Савић, с.р.

Јелена Јованић, с.р.

Сања Вучић, с.р.